

MASARYKOVA UNIVERZITA V BRNĚ
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA FYZIKY, CHEMIE A ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

DISTANČNÍ VÝUKOVÁ OPORA PRO PŘEDMĚT
OŠETŘOVATELSTVÍ

Sledování fyziologických funkcí

Měření pulsu

Vypracovala: Bc. Iva Pročková

Akademický rok: 2020/2021

**Vstupní informace
k výukovému
materiálu**

Metodická příprava distanční opory

Obor: Zdravotnický asistent

Ročník: Druhý

Třída: 2.A

Forma výuky: Distanční

Předmět: Ošetrovatelství

Tematický celek: Sledování fyziologických funkcí

Téma: Měření pulsu

Cíle distanční opory

Vzdělávací cíl:

Žák správně provádí ošetrovatelský postup při měření pulsu.

Žák správně zaznamená a vyhodnotí naměřené hodnoty pulsu.

Didaktické metody

Didaktické metody:

Výklad, práce s odbornou literaturou

Didaktické pomůcky

Didaktické pomůcky a vybavení:

Stopky, pracovní sešit, tužka

**Požadavky
na vstupní znalost žáků**

Požadovaná vstupní znalost žáků:

Žák má vstupní znalosti z oblasti somatologie, zná části lidského těla

**Doporučená doba
studia materiálu**

Doporučená doba pro studium výukového materiálu:

60 minut pro studium distanční výukové opory, 60 minut procvičování

Vymezení pojmu

Měření fyziologických funkcí – puls

Šamánková (2006) uvádí, že puls je:

- tlak, který je vyvolán vypuzením krve z levé komory do aorty. Poté se tlak šíří dál do celého těla

Hodnocení pulsu/frekvence pulsu

Frekvence pulsu

Počet pulsů za minutu

Novorozenec	140/min
Kojenec	100–120/min
Větší dítě	90/min
Dospělý	60–80/min

- Tachykardie** – zvýšená srdeční činnost (například při námaze, stres, vysoká tělesná teplota, alkohol, káva, srdeční onemocnění, ztráta krve)
- Bradykardie** – snížená srdeční činnost (například u podchlazení, bezvědomí, předávkování léků)

Hodnocení pulsu/rytmus pulsu

Rytmus pulsu

- Pravidelný

• • • • • • • • •

- Nepravidelný – často u bušení srdce

• • • • • • •

- Zdvojený pul – bigemie

• • • • • • •

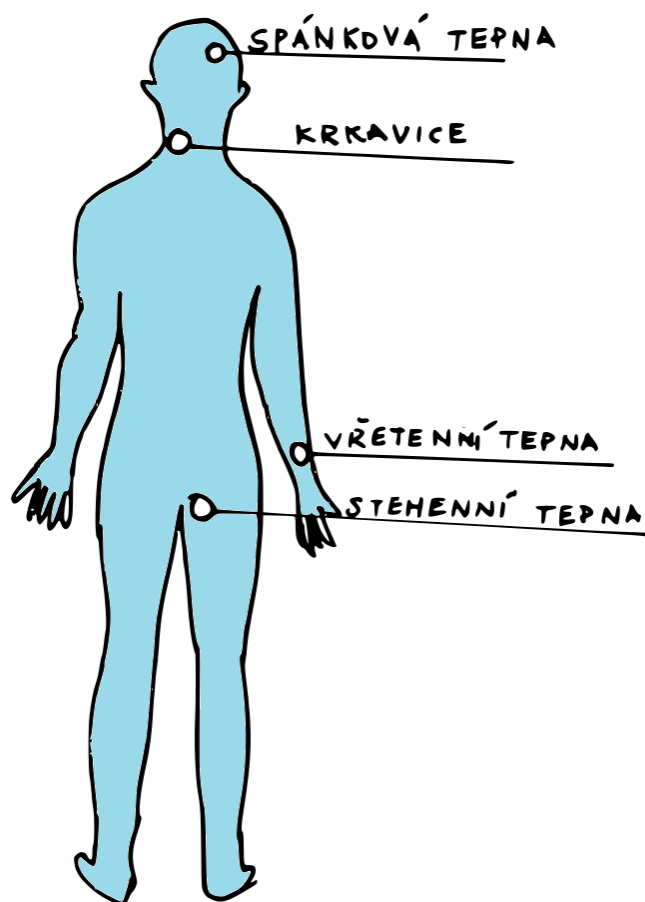
Hodnocení pulsu/kvalita pulsu

Kvalita pulsu

- **Nitkovitý** – nehmatatelný (šok)
- **Měkký** – slabý (nízký krevní tlak)
- **Tvrďý** – hůře stlačitelná tepna
- **Normální** – lehce hmatatelný

Místa pro měření pulsu dle Trachtové a kol. (2001)

- **Vřetení tepna** – Arteria radialis
- **Spánková tepna** – Arteria temporals
- **Krkavice** – Arteria carotis
- **Stehenní tepna** – Arteria femoralis

Správný postup u měření pulsu

Postup při měření pulsu

1. Zkontrolujeme funkčnost měřicího přístroje
2. Identifikujeme pacienta
3. Seznámíme pacienta s výkonem
4. Zajistíme vhodnou polohu nejlépe v polosedě nebo v leže
5. Měříme vždy za pomoci 2-4 prstů s výjimkou palce
6. Měříme po dobu 1 minuty
7. Naměřené hodnoty zapíšeme do dokumentace

Procvičování

Kontrolní otázky

1. **Jaké věkové období má frekvenci 90 pulsů za minutu?**
 - a) novorozenec
 - b) kojenec
 - c) větší dítě
2. **Jaké věkové období má frekvenci pulsu 140 pulsů za minutu?**
 - a) novorozenec
 - b) kojenec
 - c) větší dítě
3. **Jak dlouhou dobu měříme u pacienta puls?**
4. **Jaké při měření pulsu potřebujeme pomůcky?**

Správné odpovědi

1. C)
2. A)
3. 1 minutu
4. Stopky, psací potřeby, zdravotnickou dokumentaci

Úkoly na procvičování

K zadaným úkolům použijte prázdný papír na psaní a psací pomůcky

1. Vyber slova, která souvisí s měřením krevního tlaku

2. Rozhodni o správnosti tvrzení

- Měkký puls je typický pro vysoký krevní tlak ANO – NE
- Pacient při měření může normálně mluvit ANO – NE
- Nítkovitý puls máme u šokových stavů ANO – NE
- Na krkavici se puls měřit nemůže ANO – NE

3. Dopln správnou odpověď

- Zvýšená srdeční činnost se odborně nazývá
.....
- Snížená srdeční činnost se odborně nazývá
.....
- Zdvojený puls se odborně nazývá
.....

4. Napiš správný postup při měření pulsu

5. Napiš místa měření pulsu

Shrnutí

Shrnutí

V distanční opoře je vysvětleno měření pulsu. Opora se zaměřuje především na správný ošetrovatelský postup při měření pulsu, dále se v učební opoře nachází vyhodnocení celého měření, místa pro měření a pomůcky, které slouží ke správnému měření. Součástí opory jsou i aktivity na procvičování a fixaci učiva. Opora vede ke splnění výše zmiňovaných výukových cílů.

Použité zdroje

Použité zdroje

- Dylevský, I. & Trojan, S. (1990). *Somatologie*. (2. vyd.). Avicenum.
- Husková, J. & Kašná, P. (2009). *Ošetrovatelství – ošetrovatelské postupy pro zdravotnické asistenty. Pracovní sešit I/1.díl*. (1. vyd.). Grada.
- Kubát, R. (1975). *Ortopedie praktického lékaře*. Avicenum.
- Šamánková, M. (2006). *Základy ošetrovatelství*. Karolinum.
- Trachtová, E. & kol. (2001). *Potřeby v ošetrovatelském procesu*. (2 vyd.). IDVPZ.

